

Minister Energii

Miłosz Motyka

WRRP.053.1.2025.AK

Warszawa, 2025-10-10

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację pana Posła Dariusza Mateckiego¹, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

W związku z przekrojową problematyką przedstawioną w interpelacji, której właściwość dotyczy kilku działów administracji rządowej, Minister Energii wystąpił z prośbą o udzielenie odpowiedzi do Ministra Klimatu i Środowiska, Ministra Aktywów Państwowych, Ministra Zdrowia oraz Pełnomocnika Rządu ds. Strategicznej Infrastruktury Energetycznej.

W zakresie pytań dotyczących emisji dwutlenku siarki przez PCK Schwedt, Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ) poinformowało, że od początku obserwuje i reaguje w sprawie przyznania niemieckiej Rafinerii w Schwedt derogacji do końca 2027 r. w zakresie emisji tego związku chemicznego. Kwestia oddziaływania tego obiektu na teren Rzeczypospolitej Polskiej była przedmiotem spotkań na poziomie ministrów, jak i roboczym w ramach polsko niemieckiej grupy roboczej w sprawie jakości powietrza (9 października 2024 r.). Strona niemiecka zobowiązała się wówczas do przekazywania do Polski, na bieżąco stosownych informacji.

Po wskazaniu przez MKiŚ konieczności przeprowadzenia analizy pod kątem wpływu zwiększenia dopuszczalnej emisji dwutlenku siarki z rafinerii na środowisko i zdrowie mieszkańców Polski, strona niemiecka przygotowała taką analizę w 2024 r. Niemcy przeprowadzili analizę wpływu zwiększonych emisji dwutlenku siarki na jakość powietrza, która wskazała największy wpływ w obrębie 5 km od instalacji. Oznacza to, że najwyższe stężenia są zauważalne jedynie na terytorium Niemiec.

8 stycznia 2025 r. zostały uruchomione konsultacje publiczne towarzyszące procesowi zmiany pozwolenia zintegrowanego, w ramach których MKiŚ 7 marca 2025 r. przekazało swoje uwagi.

30 kwietnia 2025 r. MKiŚ otrzymało informację o przyjęciu przez Landesamt für Umwelt (LfU) w Brandenburgii zmiany pozwolenia zintegrowanego dla rafinerii Schwedt nad Odrą w zakresie derogacji. W tym zezwoleniu dopuszczalna wartość emisji dla elektrowni przemysłowej wynosi do 1000 mg/m³ jako średnia dobowa wartość w indywidualnych szczególnych przypadkach. Jednocześnie maksymalna dopuszczalna roczna emisja

¹ Interpelacja z dnia 5 września 2025 r. nr 12092 w sprawie działań rządu wobec rafinerii PCK Schwedt, ryzyka powrotu rosyjskiej ropy przez Polskę oraz ochrony zdrowia Polaków przed emisją dwutlenku siarki z tej rafinerii.

dwutlenku siarki jest ograniczona do 5.600 ton. Odpowiada to średniodobowemu stężeniu dwutlenku siarki na poziomie 600 mg/m³. Odstępstwo to jest ograniczone do 31 grudnia 2027 r. i podlega dodatkowym obowiązkom informacyjnym. Po tym okresie instalacja będzie musiała dotrzymywać standardu 600 mg/m³ do końca 2029 r. Po 2029 r. zacznie obowiązywać poziom emisji wynoszący 200 mg/m³.

19 maja 2025 r. MKiŚ przesłało do pani Hanki Mittelstädt, Minister Rolnictwa i Żywności, Środowiska i Ochrony Konsumentów Brandenburgii (MLEUV) prośbę o wyjaśnienie powodów braku uwzględnienia szeregu uwag i postulatów wyrażanych przez MKiŚ oraz polskie samorzady – powiat gryfiński i gminę Widuchowo w procesie konsultacji. Ponadto wskazano na konieczność udostępniania instytucjom w Polsce niezbędnych danych w celu lepszego monitorowania oddziaływania instalacji PCK w Schwedt na jakość powietrza.

27 czerwca 2025 r. MKiŚ otrzymało odpowiedź, w której MLEUV wskazało, że:

- wydanie decyzji poprzedzone było przeprowadzeniem prognozy emisji dwutlenku siarki przy założeniu emisji dwutlenku siarki 1000 mg/m³. Stwierdzono, że nawet z uwzględnieniem tej emisji, poziom emisji nie przekroczy dopuszczalnych wartości – również po stronie polskiej. Wykluczono istotne negatywne oddziaływania na środowisko,
- wyjątek dotyczy dziennego limitu emisji (1000 mg/m³), ale roczny ładunek emisji ograniczono do 5.600 ton. Przekroczenia krótkoterminowe muszą być kompensowane przez niższe emisje w innych okresach. Podejście prognostyczne nazwano „konserwatywnym” i uwzględniającym interesy Polski,
- sytuacja nie wymaga formalnej transgranicznej procedury OOS, ponieważ nie doszło do istotnej zmiany w instalacji,
- uwagi polskich instytucji zostały uwzględnione w procesie decyzyjnym,
- dane ze stacji pomiarowej jakości powietrza w Schwedt są publikowane online,
- zmiana źródła ropy (rezygnacja z rosyjskiej) oznacza zmianę surowca i uniemożliwiła dotrzymanie dotychczasowych norm,
- wprowadzono obowiązek regularnego raportowania postępów,
- strona niemiecka uważa, że ochrona środowiska i ludności została zapewniona,
- strona niemiecka jest gotowa do dalszego dialogu i współpracy z polskimi władzami.

W sierpniu 2025 r. zostało przekazane kolejne pismo do pani Hanki Mittelstädt, Minister Rolnictwa i Żywności, Środowiska i Ochrony Konsumentów Brandenburgii z wnioskiem dotyczącym regularnego przekazywania informacji dot. emisji substancji z rafinerii.

Temat potencjalnego oddziaływania rafinerii w Schwedt na teren Polski był również przedmiotem spotkania 22 maja 2025 r. pani Minister Klimatu i Środowiska Pauliny Hennig-Kloski z panem Carstenem Schneiderem, Federalnym Ministrem ds. Środowiska, Ochrony Klimatu, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Jądrowego Niemiec. Strona niemiecka zadeklarowała współpracę z polskimi służbami.

W wyniku działań MKiŚ, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ) uzyskał od strony niemieckiej bezpośredni, bieżący dostęp do danych ze wszystkich stacji pomiarowych z przygranicznych landów niemieckich. Dotyczy to również danych ze stacji w Schwedt.

Pomiary stężenia m.in. dwutlenku siarki przy granicy polsko-niemieckiej na stacji w Widuchowej prowadzone są automatycznie, co zapewnia pełną kontrolę i monitorowanie wpływu emisji zanieczyszczeń pochodzących z rafinerii Schwedt na jakość powietrza na terenie Polski.

W rocznych ocenach jakości powietrza klasyfikacji stref dla dwutlenku siarki ze względu na ochronę zdrowia dokonuje się pomiarów dla dwóch parametrów: stężeń 1-godzinnych i 24-godzinnych. Poziom dopuszczalny dla stężeń 1-godzinnych wynosi 350 µg/m³ (dozwolona

liczba godzin w roku kalendarzowym wynosi 24), dla stężeń 24-godzinnych wynosi 125 µg/m³ (dozwolona liczba dni w roku wynosi 3).

W latach 2003-2024 dla dwutlenku siarki nie zarejestrowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla tego zanieczyszczenia.

W całej historii pomiarów w Widuchowej – czyli od 2003 r., nie został również nigdy przekroczony poziom alarmowy dla stężeń 1-godzinnych dwutlenku siarki wynoszący 500 µg/m³ (utrzymujący się przez 3 kolejne godziny).

W 2025 r. maksymalne stężenie 1-godzinne dwutlenku siarki wyniosło 8% poziomu dopuszczalnego, a maksymalne 24-godzinne – 7% poziomu dopuszczalnego. W 2024 r. maksymalne stężenie 1-godzinne wyniosło 20%, a w 2023 – 31% poziomu dopuszczalnego. Dla kryterium stężeń 24-godzinnych dwutlenku siarki maksymalne stężenie w 2024 r. wyniosło 11%, a w 2023 r. – 27% poziomu dopuszczalnego. Stężenia dwutlenku siarki rejestrowane na stacji pomiarowej w Widuchowej są generalnie niskie i mają tendencję spadkową.

Dodatkowo w celu dokładniejszego monitorowania jakości powietrza 13 maja 2025 r. stacja w Widuchowej została doposażona w analizator do pomiarów benzenu.

Zgodnie z art. 92 b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz 647, z późn. zm.) istnieje obowiązek informowania o stanie jakości powietrza społeczeństwa oraz podmiotów zainteresowanych, poprzez udostępniane dane na stronie GIOŚ. Informacje o przekroczeniach poziomów informowania i poziomów alarmowych oraz poziomów dopuszczalnych są publikowane na portalu jakości powietrza GIOŚ, a dane ze stacji są na bieżąco publikowane na stronach poszczególnych WIOŚ.

Ponadto dane o jakości powietrza z automatycznych stacji pomiarowych funkcjonujących w ramach PMS w całym kraju pozyskać można poprzez pobranie na telefon aplikacji pt. „Jakość powietrza w Polsce”, w ramach której każdy obywatel może śledzić na bieżąco stan jakości powietrza w jego mieście. GIOŚ uruchomił tę aplikację w 2015 r.

W zakresie pytania dotyczącego aktualnego statusu rozmów rządu RFN z udziałowcami PCK Schwedt w sprawie zmiany struktury właścicielskiej oraz wspierania zaangażowania polskich podmiotów w kapitał tej rafinerii, Minister Aktywów Państwowych poinformował, że zgodnie z przepisem art. 9b ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej dział aktywa państwowe, którym kieruje Minister Aktywów Państwowych, obejmuje sprawy dotyczące gospodarowania mieniem państwowym, w tym wykonywania praw majątkowych i osobistych przysługujących Skarbowi Państwa, jak również ochrony jego interesów – z wyjątkiem spraw, które na mocy przepisów odrębnych przypisane są innym działom.

Swoje ustawowe kompetencje Minister Aktywów Państwowych realizuje wykonując prawa z akcji należących do Skarbu Państwa m.in. w spółce ORLEN S.A. (dalej: ORLEN, Spółka). Uprawnienia te wynikają z praw korporacyjnych, które są ściśle określone w przepisach prawa, w szczególności w ustawie z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (dalej: KSH) oraz Statucie Spółki. Stosownie do regulacji art. 368 KSH prowadzenie spraw spółki należy do kompetencji zarządu, a zgodnie z art. 3751 KSH walne zgromadzenie i rada nadzorcza nie mogą wydawać zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. Prowadzenie spraw związanych z zaangażowaniem kapitałowym Spółki w inne podmioty, w tym zagraniczne, ma charakter biznesowy i należy do kompetencji Zarządu ORLEN.

Niemniej jednak Ministerstwo Aktywów Państwowych, działając w ramach swoich kompetencji wystąpiło do ORLEN S.A. z prośbą o przedstawienie informacji w sprawie

działalności Grupy ORLEN w Niemczech oraz w sprawie zainteresowania zaangażowaniem w rafinerię w Schwedt.

W odpowiedzi Spółka poinformowała, że jest zainteresowana dalszymi projektami rozwojowymi na kluczowych dla Grupy ORLEN rynkach, a takim jest niemiecki rynek paliw i energii. ORLEN poinformował, że w ostatnich kilkunastu miesiącach sytuacja właścicielska rafinerii PCK Schwedt pozostawała nierozstrzygnięta (m.in. fiasko sprzedaży udziałów należących do Shell na rzecz Grupy Prax i trwający zarząd powierniczy nad aktywami Rosneftu). ORLEN nie prowadzi obecnie rozmów dotyczących inwestycji w rafinerię PCK Schwedt. Spółka monitoruje jednak stale uwarunkowania rynkowe i regulacyjne.

Dodatkowo Spółka podkreśla, że w wyniku konsekwentnie prowadzonych działań, z początkiem lipca 2025 rafinerie ORLEN w Czechach przestały korzystać z rosyjskiej ropy, a tym samym żaden z należących do Grupy ORLEN zakładów produkcyjnych w regionie Europy Środkowo-Wschodniej nie wykorzystuje rosyjskiego surowca.

W zakresie pytań dotyczących tranzytu ropy naftowej przez Polskę do PCK Schwedt, Pełnomocnik Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej poinformował, że jednoosobowa spółka Skarbu Państwa – PERN S.A. (dalej jako „PERN” lub „Spółka”) świadczy usługę przesyłu ropy naftowej przez terytorium Polski na mocy umowy z niemiecką rafinerią PCK Schwedt (dalej również jako „rafineria Schwedt”, „rafineria”).

PERN nie ma podpisanych umów z Rosneft Deutschland GmbH, ani innymi podmiotami objętymi sankcjami. Spółka działa zgodnie z prawem polskim i europejskim oraz ściśle przestrzega sankcji nałożonych przez Radę Unii Europejskiej na Rosję.

PERN nie uczestniczy również w procesie zakupu ropy przez rafinerię Schwedt - rolą Spółki jest wyłącznie przesył surowca w ramach zamówionej przez rafinerię Schwedt przepustowości.

W trosce o pełną transparentność i przestrzeganie sankcji nałożonych przez Radę UE na Rosję, PERN zażądał od rafinerii Schwedt udokumentowania kraju pochodzenia surowca. Strona niemiecka przedstawiła certyfikaty poświadczające, że ropa transportowana przez terytorium Polski pochodzi z Kazachstanu.

Informacja na temat kazachskiego dostawcy ropy znajduje się również na protokołach zdawczo-odbiorczych, wystawianych osobno do każdej dostawy.

Dodatkowo PERN potwierdza autentyczność certyfikatów kraju pochodzenia ropy KEBCO bezpośrednio z organami państwowymi Republiki Kazachstanu odpowiedzialnymi za ich wydanie.

W zakresie pytania dotyczącego przychodów z tytułu tranzytu surowca do PCK Schwedt, art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji wskazuje, że przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, które jako całość lub w szczególnym zestawieniu i zbiorze ich elementów nie są powszechnie znane osobom zwykle zajmującym się tym rodzajem informacji albo nie są łatwo dostępne dla takich osób, o ile uprawniony do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi podjął, przy zachowaniu należytej staranności, działania w celu utrzymania ich w poufności.

Informacje odnoszące się do wskazanych w zapytaniu kwestii przychodów, stawek i opłat, kosztów, wpływu na marże i konkurencyjność polskich rafinerii stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, co uniemożliwia ich ujawnianie. Żądane informacje dotyczą istotnej części działalności Spółki i posiadają dla PERN wartość gospodarczą, o jakiej mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Informacje te nie zostały ujawnione do publicznej wiadomości, nie są powszechnie ani łatwo dostępne dla

podmiotów trzecich, a ponadto objęte są tajemnicą handlową klientów. PERN, jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą, działający w warunkach wolnego rynku, zobligowany jest do ochrony tych informacji i utrzymania ich w poufności.

Jednocześnie podkreślić należy, że Polska konsekwentnie od wybuchu wojny na Ukrainie aktywizuje państwa członkowskie UE przy kolejnych pakietach sankcji na Federację Rosyjską oraz Białoruś. Działania Polski na arenie międzynarodowej w kontekście dostaw surowców energetycznych z Rosji oparte są na 2 filarach:

- pomocy w systemowym i trwałym odejściu wszystkich państw członkowskich i całej UE od dostaw nośników energii z Rosji, w tym przy wykorzystaniu zdywersyfikowanych dróg dostaw przez Polskę;
- braku tranzytu przez polską, krajową infrastrukturę przesyłową rosyjskich nośników energii.

Z wyrazami szacunku

Miłosz Motyka

Minister

2025-10-10